

1. PRZEGANIAĆ (9) *vb impf*

e jasne; inf z tekstów nieoznaczających ą; w formach osobowych -gân- (1) SarnStat, -gan- (1) Mącz; drugie a prawdopodobnie jasne (tak w -ać).

inf przegãniac (2). ◇ praes 1 sg przegãniãm (1). ◇ 1 pl przegãniãmy (1). ◇ 3 pl przegãniają (3). ◇ [praet 3 sg m przegãniãł.] ◇ con 3 pl m pers by przegãniãli (2). ◇ [part praes act przegãniając.]

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w. (z Cn).

1. Goniąc, popędzając zmuszać do przemieszczania się na pewnym terenie (8) :

[Zwrot: »[czym kogo] i tam i sam przeganiać«: bo kãzdy z nich [królów] chciał oblicznie łam w tey bitwie być: gdzie łie też kãzdy z nich tãk Rycerłko potykał/ á zwłãczczã łam Krol Frãncufki [...]. Niemniey Othon Cefarz Rzymłki/ ktory drzewem łwym wołfko Pogãńłkie y tãm y łam przeganiãł. HistOtton 80v.]

a. Gonić, pędzić zwierzęta domowe na drugą stronę; propellere JanStat; agere Cn [co (żywołne)] (8) :
y przikazalysmi yvsch włitkim poddanim nałchim, łkoro łye dowiedzã o pewnich granyczach abi zadni niełmial any owiecz przeganiacz any ynschich szkod zadnich czinicz przes wołey wałchey przyacziela mego. LibLeg 10/68v.

przeganiãć przez co (5): ony powiedziely yz the zyemie na ktorich owcze nasche chadzayã łã kv zamkv oczakowłkiemv a łdrugiey łtroni ktorey owcze przeganiãmi przes Turle rzekę thi/ ziemie łã kv wołewodztwv Valãłkiemv LibLeg 11/18v; yz on [król polski] kv kv [!] nam nyeyeden kroc przylłilal łkarzacz sye na poddanich naschich zamkw nałchich [...] yz ony przeganyayã owcze swoye y bidlo przes rzeke Turłę przes granycze LibLeg 11/19v, 11/18, 20, 22v.

[przeganiãć skãd: które [miãsta] za wołnościami bydłã z jarmarków przes dawania myta przeganiãją. LustrRus II 158.]

przeganiãć dokãd (2): rołkazalysmi tich włitkich karacz ktorzi bi sye koli nad rołkazanie nasche przewozicz abo przeprowowacz chcieli tam na one strone a ktorzibi smiely owcze swe [...] na ziemie panstwa waschego przeganiacz otichesmi sie pylnie pitaly LibLeg 10/68; zã prołbã włzyłłkich łtanów onę włtãwę/ zã ktorã winã zkrãdźlenia Rzeczypołpolitey bywãłã łkãzowãna nã tã/ ktorzyby [...] łwołwolnie przes zãplãceniã Mytã Woły zã grãnice przeganiãli: tã tedy włtãwę znołsimey SarnStat [1239].

2. [Zmuszać do odejścia skãdś, wyganiãć, pozbywãć się jako czegoł niepoźãdanego, niepotrzebnego:

Przen: Odrzucać, nie brać pod uwagę [co]: Przeganiãjąc konstytucyje o ludziach zasłuzonych, co zawadã do wszyłłkiego, proszã, aby K.J.M. nalazł obyczãj, jakoby in genere wszyscy i kãzdy stan od najwiãtzego aź do najmniejszego [opatrzon byl] Diar 1566 34.

a. O wodzie: wylewãć [co z czego]: A też juź tej stoli wiele zawałilo z przodku i we łrodku i z tego wielkiego szybu 2 dni całe na kãzdy tydzień wodę przeganiãją. LustrKrał II 121.]

3. Przebiegãć na inne miejsce (1) : Pervado, Przechodzę/ przebiegam/ przegãniãmi/ albo aź do czego dochodzę/ idem quod invado. Mącz 473a.

Synonimy: 1. pędzić; 3. przebiegãć, przemierzãć.

Formãcje współrdzene cf GNAC.